

Sygn. akt I C 345/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Rafał Szurka
Protokolant:	Stażysta Oliwia Bednarek

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2022 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

sprawyz powództwa J. K.

przeciwko S. K. (1)

o zapłatę:

- zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 34.000 zł (trzydzieści cztery tysiące), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 maja 2019 r. do dnia zapłaty,
- oddala powództwo w pozostałej części,
- zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 463,90 zł (czteryście sześćdziesiąt trzy 90/100) tytułem zwrotu kosztów procesu,
- nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Bydgoszczy kwotę 768,15 zł (siedemset sześćdziesiąt osiem 15/100) tytułem zwrotu kosztów sądowych,
- nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Bydgoszczy kwotę 329,21zł (trzysta dwadzieścia dziewięć 21/100) tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 345/19

UZASADNIENIE

Powód, J. K., wniósł o zasądzenie od pozwanej, S. K. (1), na swoją rzecz kwoty 115.373,04 zł tytułem zwrotu korzyści uzyskanych jako bezpodstawne wzbogacenie wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że strony od dnia września 2016 r. pozostawały w nieformalnym związku. Podano, że początkowo relacja stron układała się pomyślnie i powód był przekonany, że spędzi z pozwaną resztę życia. Zaznaczył, że w trakcie wspólnego pożycia swoje dochody przeznaczal na utrzymanie pozwanej i jej syna, dokonywał nakładów na majątek pozwanej, jak również kupował różne przedmioty majątkowe dla pozwanej licząc, że będą z nich

wspólnie korzystać i traktując to jako inwestycję we wspólne życie. Powód podał jednak, że strony w styczniu 2019 r. rozstały się z powodu decyzji pozwanej. Powód zwrócił także uwagę, że po rozstaniu doszły do niego informacje, iż pozwana w podobny sposób traktowała swoich poprzednich partnerów. Wyjaśniono, że pozwana domagała się, aby powód sprzedał na rzecz jej syna mieszkanie w T. za znacznie zaniżoną cenę, a odmowa powoda spowodowała odsunięcie się przez pozwaną od niego. Powód dodał, że syn pozwanej na podstawie użyczenia zajmował przedmiotowe mieszkanie i miał jedynie uiszczać opłaty za do wspólnoty i za media. Strona powodowa podniosła, że w trakcie trwania konkubinatu powód nabył z własnych środków liczne przedmioty majątkowe, które stanowiły i nadal stanowią wyposażenie domu pozwanej w O., a także dokonał wydatków na nieruchomością pozwaną stanowiącą sklep przez nią prowadzony. Wskazano, że w trakcie konkubinatu powód nabył także dla pozwanej łódź marki O., samochód marki M. oraz przyczepkę towarową i pokrywał koszty ich ubezpieczenia oraz regularnie opłacał paliwo i koszty napraw. Zaznaczono, że powód zapłacił synowi pozwanej 12.000 zł za wykup jego udziału we własności samochodu. Powód podał, że ponosił też koszty opłat za energię wszystkich nieruchomości należących do pozwanej, opłaty za abonament telefoniczny, raty za telefon marki S., abonament telewizyjny i Internet oraz podatki od nieruchomości.

Następnie powód wskazał, że finansowanie nakładów i przedmiotów kupionych dla pozwanej pochodziło z emerytury powoda – 2.100 zł i wynagrodzenia z umowy zlecenia – 500-600 zł., a także z zaciągniętych kredytów na łączną wysokość 102.151,25 zł. Podkreślono, że pozwana w trakcie małżeństwa nie pracowała. Powód wyjaśnił, że dochodzona niniejszym pozewem kwota 115.373,04 zł stanowi łączną kwotę kosztów poniesionych przez powoda na majątek pozwanej. Zaznaczono, że składały się na nią koszty zakupów przedmiotów majątkowych, robót budowlanych poczynionych na nieruchomościach pozwanej, koszty eksploatacji samochodów pozwanej i ich napraw, koszty poniesione w związku z opłacaniem rachunków związanych z eksploatacją nieruchomości pozwanej, oleju opałowego i drewna opałowego, energii, podatków od nieruchomości, koszty mediów, abonamentów i ubezpieczeń.

Powód zwrócił także uwagę, że wzywał pozwaną do podjęcia negocjacji ugodowych, a następnie pismem z dnia 17 kwietnia 2019 r. wezwał pozwaną do zapłaty na swoją rzecz kwoty 115.373,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o jego oddalenie i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu stanowiska strona pozwana zaprzeczyła wszystkim twierdzeniom zawartym w pozwie jako nieprawdziwym. Pozwana wyjaśniła, że trudno skomentować wymienione przez powoda wydatki, gdyż nie są oparte na prawdzie. Pozwana podkreśliła, że strony prowadziły wspólnie gospodarstwo domowe i posiadały wspólny rachunek bankowy, na który wpływały dochody zarówno powoda jak i pozwanej. Dodała, że miała bardzo duże oszczędności z racji wcześniejszej pracy za granicą. Zaznaczyła, że samochód marki M. nabyła w drodze darowizny od syna A. K. w dniu 5 maja 2018 r. Podała, że łódź marki O. zakupiła za własne pieniądze, podobnie jak przyczepkę, z tym, że jej współwłaścicielem w udziale 1/2 jest D. K.. Zwróciła uwagę, że meble zakupione do sypialni kosztowały 3.709 zł, a nie jak twierdził powód 7.000 zł. Odnosząc się do telefonu marki S., pozwana wskazała, że powód darował go jej jako prezent z okazji imienin, a następnie spłacał go z pieniędzy wspólnie zgromadzonych na jego rachunku bankowym. Pozwana podniosła również, że to powód ją porzucił, gdy dowiedział się o jej chorobie, jednocześnie zabierając wszelkie oszczędności z domu i zakupione elektronarzędzia. Dodała, że po rozstaniu z powodem nawiązała kontakt z osobami, które relacjonowały, że już wcześniej wykorzystywał on kobiety w celu wzbogacenia się.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód, J. K., i pozwana, S. K. (2), od października 2016 r. do stycznia 2019 r. pozostawali w nieformalnym związku. Zamieszkali wspólnie od stycznia 2017 r. do czasu rozstania w domu, stanowiącym własność córki pozwanej.

Obie strony pozostawały wcześniej w związkach małżeńskich. Zobowiązania majątkowe z nich wynikające zostały przez obie strony rozliczone. Z tego tytułu powód musiał spłacić synów swojej poprzedniej żony, w postępowaniu o podział majątku, w kwocie po 43.000 złotych, co nastąpiło w 2019 roku.

Relacje powoda i pozwanej przez większość okresu pozostawania w związku były dobre. Powód zamieszkał z pozwaną w nieruchomości położonej w O. 22a stanowiącej własność córki pozwanej, która przebywała poza granicami kraju. Strony prowadziły wspólnie gospodarstwo domowe. Powód wykonywał cięższe prace związane z naprawami urządzeń, drobnymi remontami, zaopatrzeniem nieruchomości w opał. Pozwana natomiast gotowała, sprzątała i prała. Dzielili się oni obowiązkami wynikającymi z prowadzenia wspólnego gospodarstwa, tj. zakupem jedzenia czy opłatami za rachunki. W czasie trwania związku dokonywane były zakupy sprzętów AGD i mebli do sypialni, na rachunek pozwanej.

Dochody powoda wynosiły ok. 2.300 zł (emerytura), a pozwana utrzymywała się z dochodów z prowadzenia sklepu i z opieki nad osobą starszą w wysokości 1.500 zł, natomiast w lutym 2018 r. przeszła na emeryturę w kwocie 1.100 zł. Powód posiadał również zobowiązania kredytowe, które zaciągnął podczas związku z pozwaną. W 2014 r. i wcześniej pozwana sezonowo pracowała w Holandii zarabiając ok. 5-6 tys zł. Pieniądze za opiekę wykonywaną przez pozwaną wpływały na konto powoda.

Strony wspólnie zakupiły jacht O. za kwotę 10.000 zł, z czego połowę kwoty pokrył powód. Powód nie pokrył kosztów zakupu samochodu marki M. (...) o nr. rej. (...), który zakupiła pozwana wraz ze swoim synem A. K.. Powód korzystał także z tego samochodu.

Powód remontował nieruchomość pozwanej, w której znajdował się sklep pozwanej, położoną w miejscowości (...) i czynił na nią nakłady kupując potrzebne do remontu materiały. Wiele prac powód wykonał samodzielnie. Przy remoncie pomagali mu także robotnicy, którym płacił za wykonaną pracę. Do założenia hydrauliki wynajął fachowców. W nieruchomości tej pozwana prowadziła sklep do czasu przejścia na emeryturę. Na dzień oględzin, tj. 15 listopada 2021 r. nie była tam prowadzona żadna działalność. Według stanu na wrzesień 2016 r. budynek ten był nieocieplony i nieotynkowany. Natomiast według stanu na grudzień 2018 r. budynek był już ocieplony styropianem, nieotynkowany (klej na siatce). Obiekt wyposażony był w instalacje elektryczną, kanalizacyjną, wodną, centralnego ogrzewania. Powierzchnia użytkowa budynku w zakresie części handlowo-usługowej wynosiła 56,10 m² (bez piwnicy). Stan techniczny oraz standard wykończenia wnętrza budynku według stanu na grudzień 2018 r. określono jako średni.

/dowody: historia rachunku bankowego powoda (k. 14-44 akt), zaświadczenie o obsłudze kredytu/pożyczki (k. 45 akt), zdjęcia (k. 51-67 akt), potwierdzenie płatności ubezpieczenia OC (k. 68 akt), zamówienie nr (...) (k. 80 akt), umowa sprzedaży samochodu (k. 81 akt), umowa darowizny samochodu (k. 82 akt), opinia biegłego sądowego mgr inż. P. R. wraz z załącznikami (k. 251-275 akt), informacyjne wyjaśnienia stron (k. 104-108 akt), akta rozwodowe pozwanej sygn. akt X C 2460/16 (załączone do sprawy), zeznania świadków E. M. (k. 118v-119, 122 akt), M. K. (k. 119v-120, 122 akt), K. G. (k. 120v, 122 akt), A. Ł. (k. 121-122 akt), A. P. (k. 138, 141 akt), J. N. (k. 139, 141 akt), Ł. W. (k. 160, 164 akt), R. W. (k. 160-161, 164 akt), A. K. (k. 161-162, 164 akt), T. K. (k. 162-164 akt), faktury i rachunki (k. 167-174 akt), zeznania powoda (k. 185-187, 190 akt), zeznania pozwanej (k. 187-190 akt)/

Wartość rynkowa nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalno-usługowym położonej w miejscowości (...) według stanu na wrzesień 2016 r. wynosiła 66.000 zł. Wartość rynkowa nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalno-usługowym położonej w miejscowości (...) według stanu na grudzień 2018 r. wynosiła 95.000 zł.

Wartość nakładów poczynionych w okresie od września 2016 r. do grudnia 2018 r. na nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalno-usługowym położonej w miejscowości (...) wynosiła 29.000 zł, i ta wartość spowodowała wzrost wartości tej nieruchomości, w związku z nakładami powoda.

/dowód: opinia biegłego sądowego mgr inż. P. R. z dnia 21 marca 2022 roku wraz z załącznikami (k. 251-275 akt)/

Pismem z dnia 9 marca 2019 r. powód wezwał pozwaną do zawarcia ugody w przedmiocie rozliczeń między nimi.

Pismem z dnia 17 kwietnia 2019 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 115.373,04 zł w ciągu trzech dni od dnia wezwania, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 17 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Pismem z dnia 8 maja 2019 r. strona pozwana wskazała, że nie jest dłużnikiem powoda i odmówiła zapłaty.

/dowody: pismo z dnia 9 marca 2019 r. wraz z dowodami nadania i doręczenia (k. 46-48 akt), wezwanie do zapłaty z dnia 17 kwietnia 2019 r. wraz z dowodami nadania i doręczenia (k. 49-50 akt), pismo z dnia 8 maja 2019 r. (k. 78-79 akt)/

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów, znajdujących się w aktach sprawy, zeznań świadków, stron postępowania oraz na podstawie pisemnej opinii sądowej biegłego mgr inż. P. R..

Sąd uznał za wiarygodne dowody z dokumentów zebrane w sprawie, bowiem strony w żaden sposób nie kwestionowały ich wiarygodności i prawdziwości. Autentyczność zgromadzonych dokumentów nie budziła również wątpliwości Sądu.

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków M. K., K. G., A. Ł. na okoliczności remontów dokonywanych przez powoda w nieruchomości pozwanej w (...) i czynionych na tą nieruchomość nakładów. Zeznania świadków były szczerze, logiczne i wzajemnie ze sobą korespondowały.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków Ł. W. i R. W. na okoliczność rozliczenia się powoda z nimi w wyniku podziału majątku po ich zmarłej matce (żonie powoda), gdyż były spójne, logiczne.

Co do zasady, Sąd dał wiarę pozostałym świadkom, na okoliczności wspólnego prowadzenia gospodarstwa domowego przez strony. Jednakże świadkowie ci nie posiadali szczegółowej wiedzy na temat rozliczeń między stronami. Sąd nie dał wiary świadkom w zakresie poniesienia przez powoda nakładów na nieruchomość w O. 22a, gdyż oparte były w większości na relacji pochodzącej od powoda, a zatem osoby te nie były bezpośrednimi świadkami takich nakładów.

Sąd co do zasady dał wiarę zeznaniom stron w zakresie wspólnie prowadzonego gospodarstwa domowego. Jednakże zeznania powoda co do nakładów poczynionych na nieruchomości w O. 22a nie znalazły oparcia w pozostałym materiale dowodowym zebranym w sprawie, w przeciwieństwie do okoliczności remontów i nakładów czynionych przez powoda na nieruchomości w (...), które potwierdzili świadkowie M. K., K. G. oraz A. Ł..

Sąd ustalił także stan faktyczny w oparciu o pisemną opinię biegłego sądowego z zakresu budownictwa i szacowania nieruchomości mgr inż. P. R. uznając, że jest ona jasna, logiczna, została sporządzona przez podmiot profesjonalny, dysponujący konkretną wiedzą w zakresie dziedziny, którą reprezentuje, w sposób fachowy i zgodny z obowiązującym prawem. Wnioski jakie wypływają z tej opinii są logiczne, spójne oraz korespondują wzajemnie ze sobą i z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. Sąd pominął wniosek dowodowy w przedmiocie dowodu z opinii biegłego w zakresie wyceny nieruchomości, jako nieuzasadniony i zbędny w związku z tym dla rozstrzygnięcia sprawy. Podnieść bowiem należy, że powód podniósł w ramach swojego roszczenia o zapłatę, iż dokonywał zakupu sprzętów, mebli i narzędzi, jednakże nie przedstawił na tą okoliczność żadnych rachunków czy innych dowodów, w przeciwieństwie do pozwanej, która w toku sprawy przedłożyła posiadane przez siebie rachunki i faktury, wystawione na jej osobę. Także zeznania świadków w tym zakresie nie wnoszą obiektywnych okoliczności i dowodów w tej materii. W związku z tym w ocenie Sąd powód nie wykazał poniesienia tych kosztów w zakresie zakupu wskazanych w pozwie nieruchomości, które zresztą znajdowały się na nieruchomości, stanowiącej własność córki pozwanej. Wobec powyższego Sąd pominął przedmiotowy wniosek dowodowy (k. 291 akt). Z kolei przeprowadzony w sprawie dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa, wyczerpywał pozostały zakres wniosku dowodowego powoda w tym przedmiocie.

Sąd również na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął wniosek dowodowy w przedmiocie dowodu z uzupełniającego przesłuchania pozwanej, jako nieistotny dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Zdaniem Sądu obecna sytuacja finansowa pozwanej nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a właśnie na taką okoliczność mała być uzupełniająco przesłuchania. Na marginesie podnieść należy, że w toku sprawy pozwana, reprezentowana była przez fachowego pełnomocnika z wyboru, i nie wniosła o zwolnienie od kosztów sądowych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało jedynie w części na uwzględnienie.

Powód J. K. wniósł o zasądzenie od pozwanej S. K. (1) na swoją rzecz kwoty 115.373,04 zł tytułem zwrotu korzyści uzyskanych jako bezpodstawne wzbogacenie wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy w dalszej kolejności stwierdził, iż między stronami od października 2016 r. zawiązał się konkubinaty, jako prawnie nieuregulowana trwała wspólnota życiowa mężczyzny i kobiety. Przepisy nie regulują kwestii majątkowych związanych z konkubinatem, a fakt pozostawania w takim związku nie rodzi sam z siebie dalszych skutków prawno-majątkowych. Powszechnie przyjmuje się, że do rozliczenia konkubinatu nie można stosować ani wprost ani przez analogię, przepisów z zakresu małżeńskich stosunków majątkowych. W przeciwieństwie bowiem do związku małżeńskiego oraz małżeńskiej wspólności ustawowej, w przypadku konkubinatu z samego faktu wspólnego pożycia stron, prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego, nie wynika domniemanie współwłasności (wspólności) poszczególnych rzeczy i praw (jak też i długów). W sytuacji zatem prawnego pozostawania w odrębnościach majątkowych należało ocenić charakter prawny wszelkich przesunięć majątkowych pomiędzy obiema masami, jeśli do takich przesunięć doszło ze względu na zamierzony zgodny cel i całokształt przewidywanych do osiągnięcia skutków w tym zakresie.

W ocenie Sądu istniejący zamiar wspólnego życia, którego konsekwencją było dokonywanie nakładów z majątku własnego był przyczyną dochodzenia roszczeń przez powoda. Sąd uznał, że do oceny prawnej kolejno czynionych inwestycji i wzajemnych rozliczeń, z uwagi na niemożności całościowego „nieprocesowego” rozliczenia na dzień wytoczenia powództwa nieistniejącego już związku, należało zastosować konstrukcję nienależnego świadczenia, czy też odpowiednio bezpodstawnego wzbogacenia (art. 405 k.c.). Dotychczasowe orzecznictwo przesądziło to, że do rozliczenia tzw. konkubinatu, z braku odrębnej umowy w tym zakresie pomiędzy samymi zainteresowanymi, należy zastosować odpowiednio konstrukcję bezpodstawnego wzbogacenia. Stosownie do jego treści, kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Bezpodstawne wzbogacenie w rozumieniu art. 405 k.c. zachodzi wtedy, gdy w rezultacie określonej sytuacji następuje wzbogacenie jednej osoby kosztem innej osoby, czyli gdy zachodzi wzajemna zależność pomiędzy uzyskaniem korzyści majątkowej przez wzbogaconego a uszczerbkiem majątkowym doznany przez zubożonego. Sytuacja, w której dochodzi do wzbogacenia, może polegać na jednej czynności faktycznej lub prawnej, ale może się na nią składać kilka wzajemnie ze sobą powiązanych czynności dokonanych przez zubożonego, wzbogaconego lub przez osoby trzecie. Dalszą przesłanką roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia jest wykazanie, że osoba wzbogacona uzyskała korzyść majątkową kosztem innej osoby bez podstawy prawnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., sygn. akt II CSK 870/14, Legalis nr 1361404).

Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar przedstawiania materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem. Artykuł 6 k.c. określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa

ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, przy czym sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy oraz nie jest zobowiązany do zarządzania dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Nie ma też obowiązku przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 listopada 2019 r, sygn. akt I AGa 50/19).

W wyniku przeprowadzanego postępowania powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia dotyczącego nakładów i przedmiotów majątkowych zakupionych na nieruchomości zamieszkiwaną przez strony, tj. Ostrówek 22a, zresztą stanowiącą własność córki pozwanej, co bezsporne. Strony prowadziły wspólnie gospodarstwo domowe. Powód wykonywał cięższe prace związane z naprawami urządzeń, drobnymi remontami, zaopatrzeniem nieruchomości w opał. Pozwana natomiast gotowała, sprzątała i prała. Dzielili się oni obowiązkami wynikającymi z prowadzenia wspólnego gospodarstwa, tj. zakupem jedzenia czy opłatami za rachunki. Materiał dowodowy nie wykazał zakupu przez powoda wymienionych przez niego w pozwie przedmiotów majątkowych, w tym sprzętów AGD, narzędzi, innego wyposażenia mieszkania, czy przyczepki samochodowej, za wyjątkiem w połowie kosztów jachtu, ani nie wykazał innych nakładów poczynionych przez niego na nieruchomość w O. 22a, zamieszkałą przez strony. Odnośnie bowiem jachtu (...) sama pozwana zeznała, że faktycznie wpłata 10.000 złotych z tego tytułu musiała zostać podzielona, i należną jej część 5.000 złotych powód wypłacił dla pozwanej (k. 187v akt). Odnośnie zaś samochodu marki M. to treść zeznań pozwanej i syna pozwanej, wraz z dowodami w postaci dokumentów – umowy sprzedaży pojazdu – potwierdzają to, że powód w żadnym stopniu nie partycypował w kosztach jego zakupu. Podobnie, powód nie wykazał, aby posiadał środki na wykup części nieruchomości pod sklep, pozwana zeznała, że takie środki miała wcześniej zgromadzone. Było to logiczne w kontekście tego, że pozwana miała wcześniej dochód z pracy sezonowej i za opiekę nad osobą starszą. Przede wszystkim wskazać trzeba, że powód nie przedłożył na powyższe żadnych rachunków, czy innych dowodów zakupu, w przeciwieństwie do pozwanej, która choćby częściowo takie dowody przedłożyła, co tylko uwiarygadnia jej stanowisko w niniejszej sprawie. Także z przedłożonej historii konta powoda nie wynikają takie zapisy transakcji bankowych, z których wywieść można poniesienie przez powoda nakładów w powyższym zakresie. Podnieść należy, że powód powoływał się także na to, że ponosił różne opłaty bieżące, związane z nieruchomością, jak media, czy związane z samochodem jak OC czy paliwo, ale Sąd wskazuje, że także powód korzystał w takim samym stopniu, jak pozwana, z tych składników majątkowych, i z tego powodu brak było podstaw do rozliczenia. Ewentualne koszty z tego tytułu zostały zatem także spożytkowane przez samego powoda w trakcie trwania konkubinatu. Wreszcie powód podnosił, że w trakcie konkubinatu zaciągał pożyczki, na łączną kwotę ponad 100.000 złotych. Nie kwestionując tej okoliczności, albowiem z historii rachunku bankowego powoda wynika, że faktycznie na konto powoda były przelewane środki z tego tytułu i były pokrywane z niego raty, jednakże powód w istocie nie wykazał, aby uzyskane z tego środki zostały przeznaczone na te nakłady, wskazane wyżej, a ocenione negatywnie wobec żądania powoda.

Sąd zważył natomiast, że powód remontował z własnych sił i częściowo środków nieruchomości, należącą do pozwanej, położoną w (...), w której znajdował się sklep pozwanej. Okoliczności te potwierdzili w szczególności świadkowie M. K., K. G. oraz A. Ł.. Dwaj pierwsi pomagali powodowi w pracach remontowych na przedmiotowej nieruchomości. Także i sama pozwana wskazywała na prace wykonywane przez powoda i na jego pracowitość. Jak zeznała powód w istocie był pracowity, wykonywał te remonty i kupił „czasami coś sam” (k. 188 akt). W związku z powyższym Sąd doszedł do przekonania, że pozwana nie rozliczyła się z powodem w zakresie tych nakładów poczynionych przez niego na nieruchomości w (...), co bezsporne, albowiem odmówiła wcześniejszemu wezwaniu do zapłaty. Określając wartość tych nakładów Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego, która to nie była kwestionowana przez strony. Zgodnie z wnioskami opinii wartość rynkowa nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalno-usługowym położonej w miejscowości (...) według stanu sprzed konkubinatu, na wrzesień 2016 r. wynosiła 66.000 zł, natomiast według stanu na koniec trwania konkubinatu, na grudzień 2018 r. wynosiła 95.000 zł. W związku z powyższymi wartościami nakładów poczynionych w okresie od września 2016 r. do grudnia 2018 r. na nieruchomości gruntowej zabudowanej

budynkiem mieszkalno-usługowym położonej w miejscowości (...) wynosiła 29.000 zł. Sąd przyjął, że sposób wyceny zaproponowany przez biegłego sądowego jest prawidłowy i jest jedną z metod wyznaczonych odrębnymi przepisami, regulującymi standardy wyceny nakładów przez biegłych. Biegły przy wycenie miał na uwadze cel wyceny, rodzaj i położenie nieruchomości, przeznaczenie w opracowaniach planistycznych, stan nieruchomości oraz dostępność danych rynkowych. Należy wyjaśnić, że wartość nakładów poczynionych na przedmiotowej nieruchomości przez powoda określono jako różnicę wartości nieruchomości według stanu na grudzień 2018 r. i wartości nieruchomości według stanu na wrzesień 2016 r. W ocenie Sądu wykazana wartość może zostać uwzględniona, jako wartość nakładów powoda, w postaci pracy własnej i kosztów remontu nieruchomości pozwanej, nie jest w tym zakresie wymagana szczególna precyzyjność we wskazaniu konkretnych prac remontowych i kosztów z tym związanych, albowiem bezspornie powód wykonywał prace remontowe na tej nieruchomości, i w tym zakresie może posiłkowo, obok opinii biegłego, znaleźć zastosowanie przepis art. 322 k.p.c.

Sąd uwzględnił również, że strony nabyły wspólnie jacht (...) o wartości 10.000 zł, okoliczności te nie były w zasadzie sporne między stronami, na co oboje wskazali w swoich zeznaniach, wskazując na poniesienie przez powoda kosztów połowy zakupu tego jachtu.

Sąd pragnie podkreślić, że w związku z wykazaniem przez powoda czynionych nakładów na nieruchomość w (...), przy jednoczesnym braku możliwości szczegółowego wyliczenia wartości tych nakładów, zastosował w przedmiotowej sprawie art. 322 k.p.c. Stosownie do treści tego przepisu jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub o świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe, nader utrudnione lub oczywiście niecelowe, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Z sytuacją braku ścisłego udowodnienia wysokości roszczenia, przy jednoczesnym przesądzeniu zasady odpowiedzialności, w oparciu o opinię biegłego Sąd uznał, że nakłady poczynione na nieruchomość w (...) przez powoda wynosiły 29.000 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 405 k.c. zasądził od pozwanej na rzecz powoda łącznie kwotę 34.000 zł (29.000 zł tytułem nakładów na nieruchomość w (...) i 5.000 zł tytułem połowy wartości jachtu), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 maja 2019 r. do dnia zapłaty (punkt 1 wyroku).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 455 k.c. i 481 k.c., od dnia 8 maja 2019 r., tj. od dnia sporządzenia pisma, w którym sama strona pozwana kwestionuje żądanie powoda, nie zaś od dnia wskazanego w pozwie, albowiem powód nie wykazał, w jakiej dacie dokonane zostało skutecznie wezwanie pozwanej do zapłaty, i dopiero samo pismo pełnomocnika pozwanej potwierdza, że co najmniej w jego dacie pozwana wiedziała o żądaniu powoda z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia.

W konsekwencji, Sąd na podstawie art. 405 k.c. a contrario oddalił powództwo w części pozostającej, jako niewykazane z braku dostatecznych dowodów, i jako nieuzasadnione (punkt 2 wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie 100 k.p.c. w związku z art. 98 i 99 k.p.c., rozliczając je stosunkowo przy uwzględnieniu wygranej powoda w 30 %, a pozwanej w 70 %. Na koszty powoda w przedmiotowej sprawie złożyły się: opłata sądowa od pozwu – 5.769 zł, koszty zastępstwa procesowego – 5.400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł i zaliczka na biegłego – 3.000 zł, tj. łącznie 14.186 zł. Na koszty pozwanej złożyły się: koszty zastępstwa procesowego – 5.400 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, tj. łącznie 5.417 zł. Stosunkowo rozliczając koszty Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 463,90 zł $[(14.186 \text{ zł} * 30\%) - (5.417 \text{ zł} * 70\%)] = [4.255,80 \text{ zł} - 3.791,90 \text{ zł}]$ tytułem kosztów procesu (punkt 3 wyroku).

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd w punkcie 4 wyroku nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Bydgoszczy kwotę 768,15 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych. Koszty opinii w sprawie wyniosły łącznie 4.097,36 zł (k. 283 akt) za czego powód uiścił 3.000 zł zaliczki. W związku z tym nieuiszczone koszty sądowe wynosiły 1.097,36 zł. Sąd zważył, że powód przegrał sprawę w 70%, dlatego na podstawie art. 100 k.p.c. obciążono go kwotą 768,15 zł $(1.097,36 * 70\%)$. Podobnie, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd w punkcie 5

wyroku nakazał pobrać także od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Bydgoszczy kwotę 329,21 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych. Koszty opinii w sprawie wyniosły łącznie 4.097,36 zł (k. 283 akt) za czego powód uiścił 3.000 zł zaliczki. W związku z tym nieuiszczone koszty sądowe wynosiły 1.097,36 zł. Sąd zważył, że pozwana przegrała sprawę w 30%, dlatego na podstawie art. 100 k.p.c. obciążono ją kwotą 329,21 zł (1.079,36 *70%).